

AJÁNLÁSOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/336 AJÁNLÁSA

(2016. március 8.)

a sertések védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló 2008/120/EK tanácsi irányelvnek a farokkurtítás szükségességének mérséklését célzó intézkedések tekintetében történő alkalmazásáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

mivel:

- (1) A 2008/120/EK tanácsi irányelv ⁽¹⁾ előírja a tagállamok számára, hogy gondoskodjanak arról, hogy farokkurtítást a gazdák ne rutinszerűen, hanem csak abban az esetben végezzenek, ha bizonyított, hogy a kocák csecsbimbóin vagy más sertések fülén vagy farkán sérülések következtek be.
- (2) A sertéseken a farokrágás megelőzése miatt végeznek farokkurtítást; a normálistól eltérő ilyen viselkedésnek több oka is lehet. Ez a gyakorlat nagy valószínűséggel fájdalmat okoz a sertéseknek, és ezért jólétükre nézve káros.
- (3) A 2008/120/EK irányelv előírja, hogy a farokkurtítás elvégzése előtt a környezet, valamint az állomány sűrűségének figyelembevételével egyéb intézkedéseket kell hozni a farokrágás és más rossz szokások megelőzésére. Ennek érdekében meg kell változtatni a nem megfelelő környezeti feltételeket vagy tenyésztési eljárásokat.
- (4) A 2008/120/EK irányelv továbbá előírja a tagállamok számára, hogy gondoskodjanak arról, hogy a sertések folyamatosan hozzáférjenek a fűrészes és manipulációs tevékenységekhez szükséges, elegendő mennyiségű, a sertések egészségére nem ártalmas anyaghoz („ingergazdagító anyagok”), mint szalmához, szénához, fához, fűrészporhoz, gombakomposzthoz, tőzeghez, illetve ezek keverékéhez.
- (5) Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság tudományos szakvéleményeket készített a sertések farokrágásához kapcsolódó kockázatokról és a farokkurtítás szükségességének mérséklését célzó lehetséges eszközökről ⁽²⁾, továbbá összeállított egy szakvéleményt a sertések jólétének értékelésére szolgáló, állatokra és nem állatokra vonatkozó intézkedések alkalmazásának többtényezős megközelítéséről ⁽³⁾. Az ezen ajánlásban hivatkozott bevált módszerek felsorolásakor figyelembe kell venni a fent hivatkozott tudományos szakvélemények megállapításait.
- (6) A tagállamok eltérő állattartási rendszerekkel rendelkeznek. Ezért indokolt uniós szinten ajánlásokat tenni a farokkurtítás szükségességének mérséklését célzó bevált gyakorlatokra és a gazdag tápértékű anyagok biztosítására irányuló optimális megoldásokra vonatkozóan.
- (7) Ezt az ajánlást a 2008/120/EK irányelv rendelkezéseivel, valamint a sertések jólétére vonatkozó egyéb idevágó uniós jogszabályokkal összhangban kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

- (1) A farokrágás megelőzésére és ezzel egyben a 2008/120/EK irányelv I. mellékletében foglaltak értelmében a rutinszerű farokkurtítás gyakorlatának mérséklésére vonatkozó általános követelmények alkalmazásakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük az alábbi (2)–(7) bekezdésben foglalt, tudományos ismereteken alapuló bevált módszereket.
- (2) A tagállamok:
 - a) gondoskodnak arról, hogy a gazdák az állatokra, valamint nem az állatokra vonatkozó mutatók segítségével felmérjék a farokrágás kockázatát („kockázatértékelés”); továbbá
 - b) meghatározzák a jogszabályokban foglalt követelményeknek való megfelelés kritériumait, amelyeket egy weboldalon közzé is tesznek.

⁽¹⁾ A Tanács 2008. december 18-i 2008/120/EK irányelve a sertések védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 47., 2009.2.18., 5. o.)

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/611>

⁽³⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3702>

(3) Kockázatértékeléskor az alábbi paraméterek ellenőrzésére van szükség:

- a) a sertések számára biztosított ingergazdagító anyagok;
- b) tisztaság;
- c) hőkomfort, levegőminőség;
- d) egészségügyi állapot;
- e) az élelemért és a helyért való versengés;
- f) takarmányozás.

A kockázatértékelés eredményei alapján fontolóra kell venni bizonyos változásokat a gazdaságokban, mint például a megfelelő ingergazdagító anyagok, kényelmes környezeti körülmények, valamint jó egészségügyi állapot és/vagy kiegyensúlyozott takarmányozás biztosítását a sertések számára.

(4) Az ingergazdagító anyagoknak ki kell elégíteniük a sertések alapvető szükségleteit, és nem lehetnek ártalmasak az egészségükre.

Az ilyen anyagoknak ezért biztonságosnak kell lenniük és az alábbi jellemzőkkel kell rendelkezniük:

- a) ehetőek – a sertések számára ehetőnek vagy megfelelő szagúnak kell lenniük, és lehetőség szerint táplálkozástani előnyökkel is rendelkeznek;
- b) rághatóak – a sertések meg tudják rágni őket;
- c) fürkészhetőek – a sertések szívesen fürkészik őket;
- d) manipulálhatóak – a sertések megváltoztathatják elhelyezkedésüket, alakíthatják külsejüket és szerkezetüket.

(5) A (4) bekezdésben felsorolt jellemzők mellett az ingergazdagító anyagokat oly módon kell biztosítani, hogy az alábbi követelményeknek megfeleljenek:

- a) fenntartják a sertések érdeklődését, vagyis ösztönzik a fürkésző magatartást, rendszeresen cserélik és feltöltik őket;
- b) orális manipulációhoz hozzáférhetőek;
- c) elegendő mennyiségben állnak rendelkezésre;
- d) tiszták és higiénikusak.

(6) A sertések alapvető szükségleteinek kielégítése érdekében az ingergazdagító anyagoknak rendelkezniük kell a (4) és az (5) bekezdésben foglalt valamennyi jellemzővel.

Ebből a célból a következő csoportokba sorolhatók ezek az anyagok:

- a) optimális anyagok – a (4) és (5) bekezdésben felsorolt valamennyi jellemzővel rendelkező anyagok, ezért önmagukban is használhatók;
- b) az optimálistól elmaradó anyagok – a (4) és (5) bekezdésben felsorolt jellemzők nagy részével rendelkező anyagok, ezért más anyagokkal kombinálva használhatók;
- c) csekély értékkel rendelkező anyagok – a sertések figyelmét lekötő anyagok, amelyek azonban nem tekinthetők az alapvető szükségletek kielégítésére alkalmasnak, ezért mellettük egyéb, optimális vagy az optimálistól elmaradó kategóriába sorolható anyagokat is biztosítani kell.

(7) A tagállamoknak ellenőrizniük kell, hogy a sertések hozzájutnak-e megfelelő és elegendő mennyiségű ingergazdagító anyagokhoz, és ennek érdekében gondoskodniuk kell arról, hogy a gazdák kövessék az általuk nevelt sertések jólétének ellenőrzésére szolgáló megfelelő mutatókra vonatkozó bevált módszereket.

Az ingergazdagító anyagokhoz való hozzájutás ellenőrzésére szolgáló értékelési módszerekhez a következő tényezőket kell alapul venni:

- a) az állatokra vonatkozó mutatók, például megharapott farkok, bőrlézió és/vagy a normálistól eltérő viselkedés (például csekély érdeklődés az ingergazdagító anyagok iránt vagy épp ellenkezőleg, harc ezekért az anyagokért, a rendelkezésükre álló ingergazdagító anyagok helyett más dolgok harapása, ürülékük túrása vagy a kocák esetében álfészeképzési viselkedés); továbbá
- b) nem az állatokra vonatkozó mutatók, mint például az ingergazdagító anyagok hozzáférhetősége, megújításuk gyakorisága, mennyiségük és tisztaságuk.

- (8) A Bizottságnak nyomon kell követnie ezen ajánlás alkalmazását, valamint a (2)–(7) bekezdésben felsorolt, a legújabb és legmegfelelőbb tudományos ismereteken alapuló bevált módszerekre vonatkozó részletes információkat közzé kell tennie a Bizottság megfelelő, nyilvánosan hozzáférhető honlapján.
- (9) A tagállamoknak a gazdák aktív részvétele mellett gondoskodniuk kell a (2)–(7) bekezdésekben található bevált módszerek elterjesztéséről.

Kelt Brüsszelben, 2016. március 8-án.

a Bizottság részéről
Vytenis ANDRIUKAITIS
a Bizottság tagja
